

[A. C. Mortensen.]

ellers i bedre Tider kunde lægge hen, til at betale Skat med, men for en stor Del af Arbejderne gælder det, at en Del af de Penge, de betaler Skatten med, har de haardt Brug for til at leve for. Derfor er der ingen Fare for, at ikke ogsaa Arbejderklassen og lige-stillede skal være overordentlig interesseret i, at der styres økonomisk i Kommunen, og der er derfor ingen Grund for det ærede Medlem til at være saa bange for at imødekomme Købstadforeningens Krav om Selvstyre paa dette Omraade.

Krag: Jeg vil gerne begynde med at sige til det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen, som nu havde Ordet, at jeg ikke i mine Udtalelser har ytret Ønske om at etablere en Spændetroje, som Kommunalbestyrelserne skal trække i, aldeles ikke. Jeg har heller ikke næret et saadant Ønske eller givet det Udtryk i det Forslag til en ny Købstadkommunallov, som jeg fremsatte i Samlingen 1928—29 i Landstinget. Aldeles ikke. Men, min Erfaring gaar ud paa, at de gældende Bestemmelser Gang paa Gang giver Anledning til Kompetencestrid, kan jeg sige, til Uenighed mellem Købstadkommunalbestyrelserne og Indenrigsministeriet med Hensyn til Beføjelser, som Kommunalbestyrelserne tillægger sig, eller med Hensyn til Indgreb, som Indenrigsministeriet foretager, mod hvilke Kommunalbestyrelserne protesterer. De Grænser, der hidtil har været draget for de to Institutioners Forhold, er aldeles urimelige og utilstrækkelige. Hvad vil det sig, at Kommunen ikke maa optage større midlertidige Laan, end at den kan tilbagebetale dem i Løbet af det kommende Regnskabsaar? Lad Kommunen f. Eks. træffe Beslutning om ved et Finansaars Begyndelse at optage saadanne midlertidige Laan, og saa opstaar der i Aarets Løb Forhold, som belaster det kommende Regnskabsaar paa en saadan Maade, at Kommunalbestyrelsen bliver ganske ude af Stand til at indfri den Forpligtelse, som den ved de midlertidige Laans Stiftelse i Henhold til Loven har paataget sig! Jeg begriber ikke, hvorfor man ønsker at holde paa saadanne Bestemmelser; jeg begriber aldeles ikke, hvorfor man fra socialdemokratisk Side og altsaa ogsaa til en vis Grad fra den højterede Ministers Side kan ønske at opretholde Bestemmelser, som muliggør det at optage det ene midlertidige Laan efter det andet, at opspise Kassekreditter af en Størrelse, som staar i et skrigende Misforhold til den Betalingsevne, som Kommunen paa et enkelt Aars Budget kan

udfolde. Hvilken Interesse kan man have af at opretholde saadanne Tilstande? Derfor har jeg sagt — og jeg er foranlediget dertil ved en Række af Erfaringer, jeg som Minister har gjort —: Lad os se at faa hele dette Forhold ordnet saaledes, at Kommunalbestyrelserne under alle Omstændigheder ved, hvor langt deres Bevægelsesfrihed gaar, og paa hvilket Tidspunkt det er Indenrigsministeriets Pligt at gribe ind, hvis Grænserne overskrides. At det skulde have noget som helst med Spændetroje at gøre, ja, det er saadan en Talemaade, som har Ærinde ud af Vinduerne, og som man meget godt kan bruge, men som ikke paa nogen Maade har Forbindelse med nogen Realitet. Dette gælder f. Eks. ogsaa Laanstiftelser til Foranstaltninger, som kun kan gennemføres ved Laan. Gang paa Gang har jeg mødt dette, at en Købstadkommunalbestyrelse indsender Anmodning om at faa Tilalelse til at optage et Laan, fordi man vil bygge f. Eks. et stort nyt Alderdomshjem, man vil maaske bygge en stor ny Skole, man vil maaske foretage et stort nyt Arbejde til Gadernes Vedligeholdelse eller andet lignende. Sagen bliver optaget til Overvejelse i Ministeriet, man undersøger den vedkommende Kommunes Forhold, Skatteprocenten, dens Indbyggers Skatteevne, dens Gæld o. s. v., o. s. v. Man undersøger maaske, hvis der er Tale om et Alderdomshjem, hvor mange Aldersrentenydere der er, hvor mange der i Forvejen er anbragt paa Hjem, hvor mange Ægtepar der er anbragt ude i privat Pleje eller paa anden Maade? Ministeriet kommer maaske til det Resultat, at der ikke er Anledning til at bygge et nyt Alderdomshjem. Eller man forhører sig indenfor den tekniske Institution, som staar til Ministeriets Raadighed, om der er Anledning f. Eks. til at foretage disse meget omfattende Gadearbejder, eller om der maaske er Anledning til at bygge den Badeanstalt, som jeg mindes, at en Kommune for nogle Aar siden søgte om et betydeligt Laan til at opføre. Man kommer maaske til det Resultat, at Forholdene i det hele taget gør det rimeligt, at en saadan Foranstaltning ikke træffes, og derfor siger man Nej til den vedkommende Kommune, den faar ikke Lov til at optage dette Laan. Men saa kommer Kommunalbestyrelsen og siger: Ja, det gør os rigtignok ondt at meddele Dem, Hr. Minister, at det for længst er sket, Badeanstalten er der, Alderdomshjemmet er opført, det store Brolægningsarbejde er for længst færdigt, Vognene ruller allerede hen over Broen, o. s. v. Er det en Stilling at anbringe en Tilsynsmyndighed i? Den